

λέγω, ἤθελε παραβλέψει τὰ αἵτια ταῦτα τῆς φυλάξεως τῶν θείων αὐτοῦ νόμων, τὰ βραβεῖα καὶ τὰς τιμωρίας; Οἱ ἄνθρωποι νομίζουσιν ἐκυτοῦς ὡς τὸ πλεόν πολῦτιμον πρᾶγμα τοῦ κόσμου, καὶ σχεδὸν ἄλλο δὲν ἀγαπῶσι τοσοῦτον, ὅσον ἐαυτούς. Ἐὰν λοιπὸν δὲν ἔχωμεν οὐδὲν νὰ ἐλπίζωμεν ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ, οὔτε βραβεῖα οὔτε κολάσεις, ἕκαστος ἤθελεν ἀκολουθεῖ τὰ θελήματα τῆς διεσθαρμένης αὐτοῦ φιλαυτίας, καὶ ἤθελε καταφρονεῖ πάντα, μόνον διὰ νὰ αὐξάνῃ τὰ πρόσκαιρα καὶ ψευδῇ ἀγαθὰ αὐτοῦ, νὰ ἐκτελῇ τὰς παραλόγους θελήσεις αὐτοῦ, καὶ νὰ ἐντρυφᾷ εἰς τὴν κακῶς νομιζομένην εὐδαιμονίαν τῆς παρούσης ζωῆς. Οἱ φιλόκακοι καὶ διεσθαρμένοι δὲν ἤθελον ἀφίνει οὐδεμίαν κακίαν, ὅσάκις δύνανται νὰ λανθάνωσι τοὺς νόμους καὶ τοὺς κριτάς. Οὐ μόνον λοιπὸν ἡ φύσις τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκ τῆς ἀμαρτίας διεσθαρμένη πηροῦσα κατὰστάσις ἀπαιτεῖ, ὥστε ὁ Θεὸς νὰ ἔχῃ ὠρισμένας ἀμοιβὰς καὶ κολάσεις ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ.

Β΄. Ἐκ τῆς θείας δικαιοσύνης. Ἄν οἱ καλοὶ καὶ εὐσεβεῖς ἄνθρωποι ἀπολαμβάνωσιν ἀληθινὴν καὶ καθαρὰν εὐδαιμονίαν, ἥτις εἶναι ἡ καλὴ μακρυαία τῆς συνειδήσεως, ἐκ μυρίων ὁμῶς πρᾶξευμάτων δεικνύεται, ὅτι καὶ ἄνθρωποι ἀγιώτατοι καταθλίβονται ἐνίοτε ὑπὸ φυσικῶν δυστυχιῶν· ἐξ ἐναντίας δὲ ἄνθρωποι κακοὶ καὶ διεσθαρμένοι ἐντρυφῶσιν εἰς πλούτη καὶ εὐτυχίας. Πρὸς τούτοις, δὲν εἶναι σχεδὸν οὐδεὶς καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἀμέεπτων κατὰ τὴν ζωὴν, ὅς τις δὲν ἔπαθε καταδρομὰς φθόνου, διαβολὰς καὶ καταδυναστεύσεις ὑπὸ τῶν ἀχρείων. Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι πολλοὶ τίμιοι ἄνθρωποι εὐτυχοῦσι καὶ εἰς ὑπόληψιν καὶ εἰς ἄλλα ἀγαθὰ τῆς παρούσης ζωῆς· ἡ ἱστορία ὁμῶς δεικνύει εἰς ἡμᾶς, ὅτι καὶ ἄνθρωποι κάκιστοι ἀπῆλυσαν τὰς εὐτυχίας τοῦ κόσμου τούτου. Ἡ ἀρετὴ ἐπαινεῖται μὲν περισσότερον, πάσχει ὁμῶς καὶ περισσότερον, μᾶλλον δὲ, ἄνθρωποι ἀχρεεστάτοι δὲν ἀπολείπουσι σοφιστικῶς ἐπικυνοῦντες καὶ τιμῶντες τὴν κακίαν πρὸς ἐξουθένεισιν τῆς ἀρετῆς. Ταῦτα γεννᾷ πολλάκις ἡ ἀνθρωπίνη διαφθορά! Ἀλλὰ καὶ αἱ κοιναὶ φθοραὶ, δι' ὧν ἡ θεία δικαιοσύνη σωφρονίζει ἐνίοτε τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἐπέρχονται ἐξ Ἰσοῦ καὶ εἰς τοὺς ἀγαθοὺς καὶ εἰς τοὺς κακοὺς, μᾶλλον δὲ συχνάκις συμβαίνει νὰ πάσχωσιν ὀλιγώτερον οἱ κακοὶ· πεῖνα, λοιμοὶ καὶ πόλεμοι ἐξολοθρεύουσι πολλάκις τοὺς ἀθώους, καὶ ἀφίνουν τοὺς κακοὺς. Πρέπει μὲν νὰ δοξάζωμεν τὴν θείαν Πρόνοιαν, ὁμολογοῦντες καὶ πιστεύοντες, ὅτι διευθύνει τὰ πάντα πρὸς τέλος ἀγαθόν· τίς ὁμῶς ἤθελε πιστεύσει, ὅτι ἡ ἄπειρος δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ συγγέει ἀγαθὰ καὶ κακὰ, εὐτυχίας καὶ δυστυχίας, ἐπὶ τοὺς ἐναρέτους ἀνθρώπους; Ὅτι ἐπιφορτίζει μὲ ἀγαθὰ τοὺς παραβάτας τῶν θείων αὐτοῦ νόμων, καὶ ἐξ ἐναντίας καταδυθίζει εἰς συμφοράς τοὺς πιστοὺς αὐτῶν φύλακας; Βεβαίως μὲν ἡ ἐσωτερικὴ παρηγορία τῆς καθαρᾶς συνειδήσεως πρέπει νὰ ἐπέχῃ τόπον μεγίστης εὐτυχίας· ἀλλ' ὅς